

Traidtmesser windischer Ayd.

Jest N. persheshem Gospud Bogu, tudi gospodu Burgermaistru, richtariu inu Ratu tiga posteniga mesta Lublane, de iest ozhem en suest, flisig inu pokorn shitni Merzhun inu Vachtar biti, usaki zhas, usakaterimu pernareden biti, timu bogatimu, timu ubosimu, suestu inu flissig edno glich mero bres usiga fortelna meriti, na te denarie inu noter perhodoshe enu ordentlich inu flissig gorigledanio imeti, de toisto use noter uuta pukscha pride inu poloshenu bode glichu uithe, s to Vachto inu uunkei klizaniem tiga ognia flissig, pernareden inu zhuiezh biti, ob ti prauí uri inu zhasu na to vachto priti inu pred pravim zhashom nikar prozh yti. Inu sezei use drugu u leti moy slushbi sturiti inu pustiti, kakor se enimu suestimu inu pokornimu shitnimu Merzhunu alli slushabniku spodobi sturiti, shuestu inu bres use gfartikosti, koker meni Bug pomagai. Amen.

Eidesformeln der Stadt Laybach sign.: man. III. 35.

Aleks. Hudovernik.

Pristaja li materi nezakonskega otroka v kazenski pravdi proti (nezakonskemu) očetu pravna dobrota po §. 152, št. 1. kaz. pr. reda?

(Sme li zagovornik od pritožbe zaradi ničnosti nepogojno odstopiti?)

(K §§. 151. in 44 kaz. pr. reda.)

V civilnej pravdi L. G., kot varuha, in polnoletne M. R. kot matere nezakonske M. R. proti J. D. zaradi spoznanja očetstva in spolnovanja dotičnih dolžnosti c. s. c. izdala se je pri c. kr. okr. sodnji metliški 26. decembra 1880, št. 12201, razsodba na glavno prisego, katero je zatoženi J. D. tako storil, da ni res, da bi bil dné 20. junija 1878 s polnoletno M. R. telesno se združil v hiši njene matere.

Takoj po storjeni prisegi vpoložila se je pri imenovanej sodnji kazenska ovadba proti J. D. zaradi hudodelstva goljufije po krivem priseganju.

Pri glavni obravnavi je c. kr. okrožno sodišče v R zatoženega J. D. hudodelstva goljufije po krivej prisegi na podlagi §§. 197, 199, a in 200, kaz. zak. krivega spoznala; — in bil je J. D. vsled §§. 204. in 202 in s porabo §. 54 kaz. zak. obsojen v petmesečno težko ječo, poostreno z dvema postoma vsak mesec. Bilo je tudi spoznano, da mora J. D. po §. 389 kaz. proc. reda tudi stroške kazenskega postopanja povrniti; in da je storjena glavna prisega — neveljavna.

Proti tej razsodbi je položil obsojenec po svojem zagovorniku dr. pl. W. pritožbo zavoljo ničnosti in vzklic zavoljo previsoke kazni.

Izpeljaje pritožbo zarad ničnosti povdarja zagovornik dr. pl. W., da je nezakonska M. R., — akoravno nezakonska, vender le otrok obsojenčev; tedaj bi se njegova (otrokova) mati M. R., ko je bila v kazenskej pravdi proti J. D. zaslišana kot priča, — bila morala opozoriti na pravno dobroto §. 152 kaz. proc. reda, kar se pa ni zgodilo, in je tedaj to opuščenje prouzročilo ničnost obravnave.

C. kr. okrožno sodišče je na podlagi postave od 30. decembra 1877, št. 3, drž. zak. de 1878, §. 1. to izpeljavo ničnosti z odlokom 4. aprila 1882, št. 2853, zarad tega zavrglo, ker zatoženec nobenega takega djanskega slučaja navedel ni, kateri bi ničnost opravičiti mogel; kajti trditev, da je nezakonska mati osoba, katera se mora po §. 152, št. 1. kaz. proc. reda na pravno dobroto tega §. opomniti, se ne mora prištevati takim slučajem.

Zoper dotični odlok je zagovornik zatoženca naznanil in izpeljal pritožbo do najvišjega c. kr. sodišča v Beču.

C. kr. najvišje sodno in kasacijsko sodišče je z razsodbo od 2. maja t. l. št. 4725, to pritožbo vslišalo, in zaukazalo na podlagi §. 285, kaz. proc. reda o tej ničnostnej reči poslovati na dalje.

Ko je c. kr. drž. pravdnik v Rudolfovem vpoložil protiizjavo, predložili so se vsi dotični spisi zopet velesl. c. kr. najvišjemu sodišču v Beči.

Zatoženec se je pa kmalu potem premislil in je odposlal po svojem zagovorniku odstop od svoje pritožbe zarad ničnosti. A c. kr. najvišje sodišče je ta odstop odvrnilo, kajti dotična vloga ni bila podpisana po zatožencu; njegov zagovornik pa, akoravno ima pooblastilo J. D.—ja, ni dokazal pravice, tudi odstopiti v imenu zatoženca od navedene pritožbe.

Ravno tako je imenovano najvišje sodišče z razsodbo od 13. junija 1882, št. 6474, pritožbo ničnosti zavrglo; kajti osebe, katerim gre pravica posluževati se pravne dobrote §. 152 kaz. proc. reda, so v tem §. št. 1 do pičice navedene; tedaj ni dvomiti, da mati M. R. kot mati nezakonskega otroka ne spada k tistim osebam, katerim je prosto, pričevanja dolžnosti se odpovedati.

K §. 440 kaz. zak.

Stavbeni odbor za izdelovanje nove cerkve v V. T. je izpeljavo te stavbe jednoglasno prepustil zidarskemu mojstru N. Sc. N. Sc. je prevzel to delo, ter je zidal do 30. avgusta 1881, ne da bi bil njemu ali stavbenemu odboru kdo kaj ugovarjal.

Omenjenega dne pa položi c. kr. okr. glavarstvo v K pri ondašnji okrajni sodnji tožbo proti stavbenemu odboru zaradi prestopka zoper varnost lastnine po §. 440 kaz. post., kajti N. Sc. je le zidarski mojster, a ne mojster stavitelj v smislu navedenega zakona.

C. kr. okrajna sodnija je stavbeni odbor nekrivim spoznala iz sledečih

razlogov:

C. kr. okr. glavarstvo v K . . . je ovadilo cerkveni stavbeni odbor, da je cerkveno stavbo pričel in nadaljeval do 30. avgusta 1881 brez mojstra stavitelja; da je do tega dne zidarski mojster N. Sc. kot vodja stavbe služboval, in da je omenjena stavba še le 31. avgusta 1881 autoriziranemu stavitelju oddana bila.

Vsi zatoženi odborniki se izgovarjajo na to, da so vsi mislili, da je N. Sc. od države potrjen mojster stavitelj; in da so njemu ravno iz tega uzroka izročili izvrševanje te cerkvene stavbe.

V očigled temu, da je ravno ta N. Sc. prevzel in dodelal že več javnih stavb, na primer: ljudsko šolo v St . . . in farovška poslopja v L . . . ravno istega političnega glavarstva; in v očigled temu, da je to delovanje N. Sc. c. kr. okr. glavarstvu znano bilo; da je temveč dovršeni stavbi odobrilo; in tako N. Sc. molče kot mojstra stavitelja spoznalo; — se mora izreči, da so zatoženi odborniki imeli povod, misliti, da je N. Sc. postavno opravičen